

Sobre la lectura

GEMMA CALVET | Actualitzada el 24/04/2012 00:00

Iara, un nou llibre. Sento aquella imperceptible tremolor a les mans tot obrint la que pot ser la millor abraçada. Els moments més intensos de la meva infantesa van ser aquells en què el refugi dels llibres m'abraçaven fort, em portaven a llocs llunyans, a situacions noves i desconegudes, a altres cultures, al misteri, a les pors, a les emocions, a la mort i a la vida. Creixent a través dels llibres vaig comprendre que el mirall de les històries alienes llegides sempre em parlaven del meu petit món i del que m'esperava a fora.

Cada llibre una nova porta. Cada personatge una nova presència, incorporada al propi recorregut viscut i exemple de fets i eines. Senzillament, els llibres han estat aquells esglaons vitals en què van quedant les petjades de la nostra existència, anònima, íntima i tan comuna a la de molts d'altres. Obres que, més enllà del seu autor, ens han parlat a cau d'orella.

En el primer replà, *Robinson Crusoe* o com enfrontar-se a la inevitable soledat. I a saber distingir els *divendres* que s'apropen a la vida. L'illa del tresor i la disfressa complexa de la maldat humana, que sovint ve acompanyada de complicitat i amb una aparença d'estima. I també la capacitat de l'enginy per superar adversitats, i la grandesa de les aventures.

Tom Sawyer i Huckleberry Finn: la metàfora de remuntar la vida com es remunta el Mississipí, la gestió de la resiliència. Infàncies creatives. El racisme. La picardia. Sandokan i el Corsari Negre em van introduir als conceptes entre les instàncies oficials i les revoltes legítimes. L'obscenitat dels imperis i la necessitat de resistències. El relativisme de la història tal com ens l'expliquen.

I les valentes *Donetes* en què Jo esdevé el model de dona lliure, de lectora sàvia i abocada a la infantesa desvalguda.

En un segon replà, *La Pimpinella Escarlata* va introduir la mirada de la noblesa britànica davant el que ha estat l'episodi més alliberador de la història, la Revolució Francesa. L'enfrontament entre veritats diverses, i l'heroïcitat desplaçada segons qui explica l'esdeveniment. Van arribar les novel·les de crims, de detectius, de dones seduïdes.

Més amunt, *Anna Karènina* i la fragilitat de les eines femenines. Simone de Beauvoir i el patiment d'una dona brillant, conscient de les nostres presons heretades. Mercè Rodoreda i el relat d'una catalana, com la Mercè Marçal o la Monserrat Roig, que haurien d'haver estat universals. La seva relectura és inacabable. La veu melodiosa de Roig enllaça amb els *Dos germans* d'Atxaga. La presència de les persones discapacitades com a reclam del que hem de resoldre i on hem d'arribar a través de la tendresa.

En un tercer replà, com diu M. Atwood, em vaig creuar amb Walt Whitman, trobador de la gran república, i Emily Dickinson, guardiana de l'ànima secreta.

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

El *Galíndez* de Vázquez Montalbán i l'"ètica de la resistència", i les esplèndides biografies de Zweig... i així de forma infinita, trobant en la nostra literatura, la catalana, un ressò constant de fets i paraules alienes.

En García Márquez, la reivindicació d'una nova història per a Llatinoamèrica amb la brillantor d'aquella pregunta: "per què l'originalitat que se'ns admet sense reserves a la literatura se'ns nega amb tota classe de suspicàcies a les nostres temptatives tan difícils de canvi social?"

I després s'arriba al mar de la literatura, on ja no es té la sensació de pujar escales sinó de ser al replà final, que ens permet nedar-hi de forma quotidiana. Sense llibre no hi ha aliment. No hi ha retorn. La història humana té el gran enllaç de la literatura com a pont privilegiat que trasllada el passat al present, en un joc de calidoscopi que rebenta els límits dels temps i dels esdeveniments. No concebo la vida sense viatjar, i els llibres van ser els meus primers viatges.

Un assaig esplèndid de Marcel Proust, *Sobre la lectura*, relata quan a la llum de l'espelma i usurpant el temps a la nit ens calia acabar el llibre que ens tenia atrapat. La lectura com a cuina, com a plat cuinat lentament i que lentament es gaudeix de prendre. La lectura com a capacitat de superar les distàncies, aquestes distàncies que no mesurem i que si volem no existeixen. La nostra saviesa comença quan s'acaba la de l'autor.

El llibre permet una intervenció: "aquella que, tot i venir de fora, es produeix al fons de nosaltres mateixos, o sigui, l'impuls d'un altre esperit, però rebut en solitud". El llibre com una amiatat que ens vol conduir cap a la veritat, que "vista igualment com una cosa exterior, és llunyana, amagada en un lloc d'accés difícil".

I la necessitat de llegir, com la d'estimar, com a motor de vida. Perquè és a cau d'orella com s'estableixen els millors vincles.

PUBLICITAT

Un iPad 3

Una Xbox 360 amb Kinect

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

Calldetenes, manifestos i samaritans

De les 'policies' a la 'politics'

La màscara legal de la dominació

2

caps de setmana en un Parado